Quelle: http://manuscripta.at/?ID=30288
Copyright: Heiligenkreuz, Zisterzienserstift

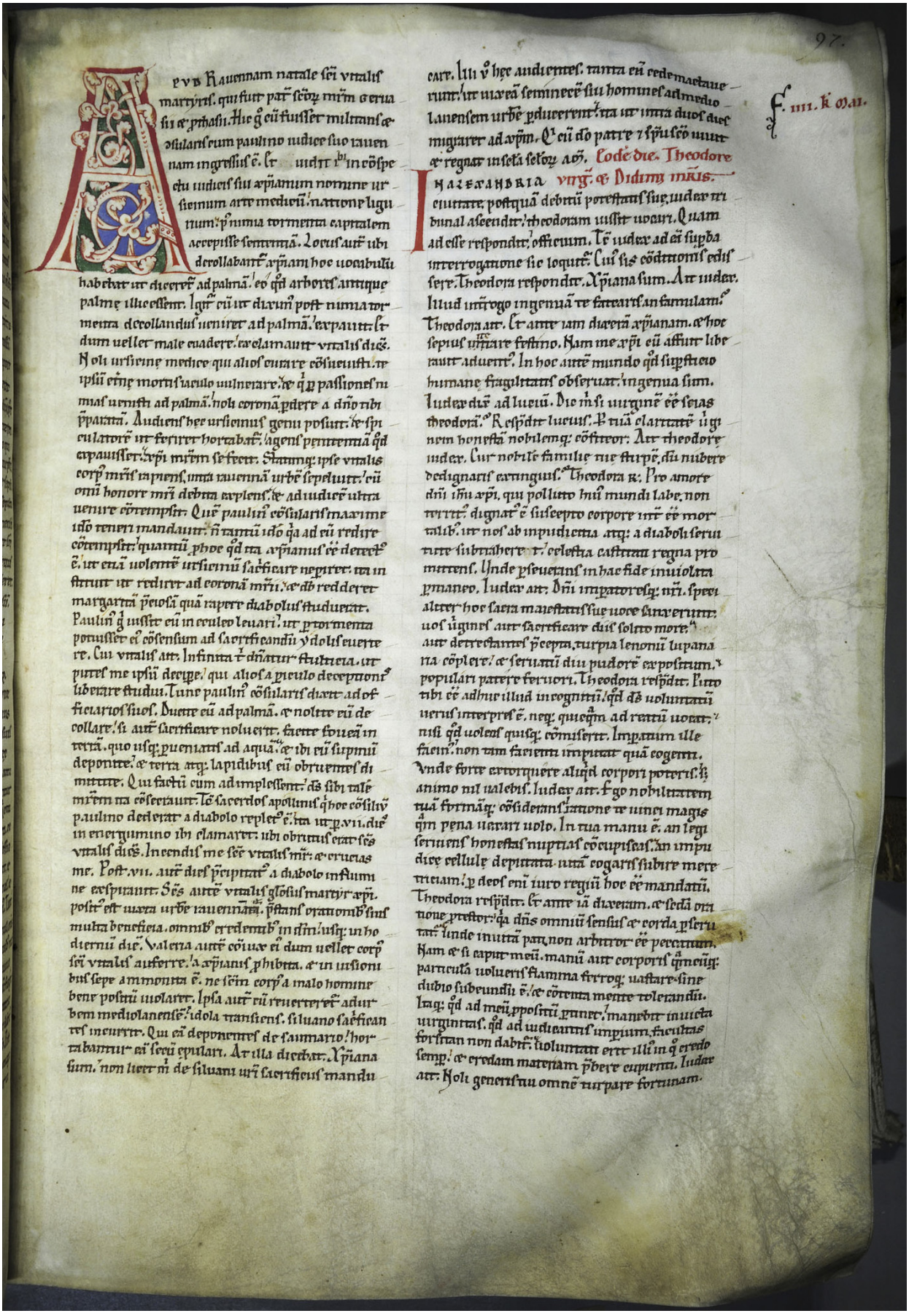

F. iiii. k. Mai.

Apud Rauennam natale sc̄i vitalis martyris. qui fuit pat̄ sc̄oꝝ mr̄m Gerua sii & ꝓthasii. Hic g̃ cū fuisset militans & ꝯsularis cum paulino iudice suo rauennam ingressus ē. Et uidit ibi in cōspectu iudicis sui xp̄ianum nomine ursicinum arte medicū. natione ligurium. p̄ nimia tormenta capitalem accepisse sententiā. Locus aut̄ ubi decollabant̄ xp̄iani hoc uocabulū habebat ut diceret̄ ad palmā. eo q̄d arbores antique palme illic essent. Igit̄ cū ut diximus post nimia tormenta decollandus ueniret ad palmā. expauit. Et dum uellet male euadere. exclamauit vitalis dic̄s. Noli ursicine medice qui alios curare cōsueuisti. te ipsū etn̄e mortis iaculo uulnerare. & q̄ p̄ passiones nimias uenisti ad palmā. noli coronā p̄dere a dn̄o tibi p̄paratā. Audiens hec ursicinus genu posuit. & spiculatorē ut feriret hortabat̄. agens penitentiā q̄d expauisset. xp̄i mr̄m se fecit. Statimq; ipse vitalis corp̄ mr̄is rapiens. intra rauennā urbē sepeliuit. cū omni honore mr̄i debita explens. & ad iudicē ultra uenire cōtempsit. Quē paulin̄ cōsularis maxime idō teneri mandauit. n̄ tantū idō q̄a ad eū redire cōtempsit. quantū p̄ hoc q̄d ita xp̄ianus ē detect̄ ē. ut etiā uolentē ursicinū sacrificare nepiret. ita instituit ut rediret ad coronā mr̄ii. & dn̄ redderet margaritā p̄ciosā quā rapere diabolus studuerat. Paulin̄ g̃ iussit eū in eculeo leuari. ut p̄ tormenta potuisset ei cōsensum ad sacrificandū ydolis euertere. Cui vitalis ait. Infinita t̄ dn̄atur stulticia. ut putes me ipsū decipere. qui alios a p̄iculo deceptionis liberare studui. Tunc paulin̄ cōsularis dixit ad officiarios suos. Ducite eū ad palmā. & nolite eū decollare. si aut̄ sacrificare noluerit. facite foueā in terrā. quo usq; p̄ueniatis ad aquā. & ibi eū supinū deponite. & terra atq; lapidibus eū obruentes dimittite. Qui factū cum adimplessent. dn̄s sibi talē mr̄em ita cōsecrauit. Tc̄ sacerdos apollinis q̄ hoc cōsiliū paulino dederat a diabolo replet̄ ē. ita ut p̄ vii. die in energumino ibi clamaret. ubi obrutus erat sc̄s vitalis dic̄s. Incendis me sc̄e vitalis mr̄. & crucias me. Post vii. aut̄ dies p̄cipitat̄ a diabolo in flumine exspirauit. Sc̄s aut̄ vitalis glōsus martyr xp̄i. posit̄ est iuxta urbē rauennātā. p̄stans orationib̄ suis multa beneficia. omnib̄ credentib̄ in dn̄m. usq; in hodiernū die. Valeria aut̄ cōiux ei dum uellet corp̄ sc̄i vitalis auferre. a xp̄ianis p̄hibita. & in uisionibus sepe ammonita ē. ne sc̄m corp̄ a malo homine bene positū uiolaret. Ipsa aut̄ cū reuerteret̄ ad urbem mediolanensē. idola transiens. siluano sacrificantes incurrit. Qui eā deponentes de saumario. hortabantur eā secū epulari. At illa dicebat. Xp̄iana sum. non licet m̄i de siluani ur̄i sacrificiis manducare. Illi v̄ hec audientes. tanta eū cede mactauerunt. ut uix eā seminecē sui homines ad mediolanensem urbē p̄ducerent. ita ut intra duos dies migraret ad xp̄m. Q̄ cū dō patre & sp̄u sc̄o uiuit & regnat in sc̄la sc̄loꝝ a. Code die. Theodore virg. & Didimi mr̄is.

In alexandria ciuitate. postquā debitū potestatis sue. iudex tribunal ascendit. theodoram iussit uocari. Quam ad esse respondit. officium. Tc̄ iudex ad eā sup̄ba interrogatione sic loquit̄. Cui sis cōditionis edissere. Theodora respondit. Xp̄iana sum. Ait iudex. Illud interrogo ingenuā te fatearis an famulam. Theodora ait. Et ante iam dixerā xp̄ianam. & hoc sepius uitare festino. Nam me xp̄i cū affuit liberauit aduentus. In hoc aut̄ mundo q̄d sup̄sticio humane fragilitatis obseruat. ingenua sum. Iudex dix̄ ad luciū. Dic m̄i si uirginē ē scias theodorā. Respdit lucius. P̄ tuā claritatē uirginem honestā nobilemq; cōfiteor. Ait theodore iudex. Cur nobilē familie tue stirpē. dū nubere dedignaris extinguis. Theodora r. Pro amore dn̄i ih̄u xp̄i. qui polluto hui̅ mundi labe. non territ̄. dignat̄ ē suscepto corpore int̄ ē mortalib̄. ut nos ab inpudicitia atq; a diaboli seruitute subtrahere t. celestia castitati regna promittens. Unde p̄seuerans in hac fide inuiolata p̄maneo. Iudex ait. Dn̄i imp̄atoresq; nr̄i. speci aliter hoc sacra maiestatis sue uoce sanxerunt. uos uirgines aut sacrificare diis solito more. aut detrectantes p̄cepta. turpia lenonū lupanaria cōplere. & seruatū diu pudorē expositum. populari patere feruori. Theodora respdit. Puto tibi ē adhuc illud incognitū. q̄d dn̄s uoluntatū uerus interpres ē. neq; quicq̄m ad reatū uocat. nisi q̄d uolens quisq; cōmiserit. Imp̄atum ille facin̄. non tam facienti imputat quā cogenti. Unde forte extorquere aliq̄d corpori poteris. s̄ animo nil ualebis. Iudex ait. Ego nobilitatem tuā formāq; cōsiderans. ratione te uinci magis q̄m pena uexari uolo. In tua manu ē. an legi seruiens honestas nuptias cōcupiscas. an impudice cellule deputata. uitā cogaris subire meretriciam. p̄ deos eni iuro regiū hoc ē mandatū. Theodora respdit. Et ante iā dixeram. & sc̄dā oratione p̄testor. q̄a dn̄s omniū sensus & corda p̄scrutat̄. Unde in uitā pati non arbitror ē peccatum. Nam & si caput meū. manū aut corporis q̄mcūq; particula uolueris flamma ferroq; uastare sine dubio subeundū ē. & cōtenta mente tolerandū. Itaq; q̄d ad meū p̄positū p̄tinet. manebit inuicta uirginitas. q̄d ad iudicantis imp̄ium. facultas forsitan non dabit̄. uoluntati erit illi in q̄ credo semp̄. & credam materiam p̄bere cupienti. Iudex ait. Noli generis tui omnē turpare fortunam.